

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

16 decembrie 2020

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte: Timofti Vladimir

Judecătorii: Toma Nadejda și Boico Victor,

examinând admisibilitatea în principiu a recursului în anulare declarat de către avocatul Dragomir Aliona în numele petiționarului Russu Denis xxxxx, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 03 iunie 2020 și a încheierii Judecătoriei Chișinău (sediul Ciocana) din 25 martie 2020,

A C O N S T A T A T

1. Prin încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Ciocana) din 25 martie 2020, a fost respinsă ca neîntemeiată plângerea depusă de petiționarul Russu Denis privind anularea ordonanței procurorului în Procuratura pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale din 25 noiembrie 2019 de refuz în înregistrarea și examinarea în ordinea art. 274 Cod de procedură penală, a actului de sesizare privind pornirea urmăririi penale în privința procurorilor Pitel Anatol, Baciou Oleg, Rotaru Denis și Bratunov Corneliu conform art. 306, 308, 310, 329, 332 Cod penal; anularea ordonanței Procurorului-șef interimar al Procuraturii pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale din 18 decembrie 2019, prin care a fost respinsă plângerea petiționarului ca neîntemeiată; obligarea procurorilor să înlăture neajunsurile depistate; efectuarea unui control suplimentar cu examinarea probelor prezentate de către petiționar; constatarea faptelor ilegalităților comise în privința lui Russu Denis pe marginea dosarului penal nr. 2016928057; recunoașterea petiționarului Russu Denis în calitate de victimă de pe urma acțiunilor ilicite din partea procurorilor din cadrul Procuraturii pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale - Pitel Anatol, Baciou Oleg, Rotaru Denis și Bratunov Corneliu; pornirea cauzei penale în baza art. 306, 308, 310, 329, 332 Cod penal, în temeiul art. 274 Cod de procedură penală.

2. Petiționarul Russu Denis a contestat cu recurs încheierea primei instanțe, solicitând casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri prin care să se dispună obligarea rejudecării materialului în privința pornirii urmăririi penale în temeiul art. 274 Cod de procedură penală, și obligarea lichidării tuturor neajunsurilor constatate cu obligarea respectării drepturilor omului fundamentale și asigurarea drepturilor victimei în urma infracțiunilor, abuzurilor de serviciu și erorilor judiciare care au fost comise.

3. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 03 iunie 2020, a fost respins recursul declarat ca fiind nefondat și menținută fără modificări încheierea primei instanțe.

În motivarea soluției pronunțate instanța de apel a indicat, că nu pot fi reținute ca întemeiate cerințele petiționarului Russu Denis privind stoparea pretinselor încălcări ale procurorilor din cadrul PCCOCS, or, astfel de cerințe nu pot fi soluționate în ordinea prevăzută de art. 313 Cod de procedură penală, norma respectivă guvernând plângerile depuse împotriva acțiunilor/inacțiunilor, actelor OUP și a procurorilor, iar nerespectarea îndatoririi de către procurori, acțiunile și inacțiunile procurorilor, orice alte acte cu caracter divers și ilegal, constituie abateri disciplinare și se constată de către colegiile specializate din cadrul Procuraturii Generale, dar nu de către judecătorul de instrucție al cărui competență este dictată de prevederile art. 41 Cod de procedură penală.

Instanța de apel a menționat, că prima instanță justificat și motivat a reținut că constatarea unor lezări ale drepturilor petiționarului, și anume prin faptul că în baza hotărârii Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) din 10 octombrie 2018, s-a admis parțial cererea de chemare în judecată, s-a încasat din bugetul de stat, prin intermediul Ministerului Justiției în beneficiul lui Russu Denis prejudiciul material în sumă de 5 000 lei, cu titlu de cheltuieli de asistență juridică suportate în cauza penală și prejudiciul moral în sumă de 5 000 lei, precum și cheltuielile de asistență juridică suportate în cauza civilă în sumă de 5 000 lei, cu privire la repararea prejudiciului material și moral cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală și ale instanțelor judecătorești, nu presupune existența unei fapte infracționale în acțiunile procurorilor și obligativitatea tragerii acestora la răspundere penală după cum solicită petiționarul.

Astfel, instanța de apel a precizat, că faptul efectuării unei anchete penale, care într-un final s-a soldat cu clasarea procesului penal, nu poate fi apreciat de instanța de judecată a fi o faptă penală, respectiv și menținerea persoanei în legătură cu acest fapt în stare de arest nu poate fi apreciat ca faptă infracțională din partea procurorilor, or, cum a fost enunțat supra, pentru deținerea în condiții precare în Penitenciarul nr. 13, Chișinău, acestuia i-a fost compensat deja prejudiciul cauzat, ce rezultă prin hotărârea menționată supra.

Totodată, instanța de apel a indicat, că prin prisma prevederilor art. 313 Cod de procedură penală, nu pot fi examinate alegațiile petiționarului referitor la constatarea anumitor fapte de încălcare de către PCCOCS, or, judecătorul de instrucție nu este competent și nu este în drept de a constata anumite fapte, inclusiv cu valoare juridică, după cum invocă petiționarul Russu Denis, nici să dispună pornirea urmăririi penale în privința procurorilor cum o cere petiționarul.

De asemenea, OUP nu poate fi obligat de a dispune înregistrarea plângerii depusă de petiționar în Registrul nr. 1, dar și examinarea acesteia prin prisma art. 274 Cod de procedură penală, având în vedere și faptul că organul de urmărire penală până a începe urmărirea penală, are obligația de a verifica existența temeiurilor pentru a dispune pornirea urmăririi penale și în cazuri aparte, OUP este în drept de a nu înregistra plângerile în Registrul nr. 1 cu privire la infracțiuni, or, plângerea petiționarului fiind posibilă înregistrării în Registrul nr. 2.

Mai mult, instanța de apel a menționat că prevederile art. 313 alin. (2) pct. 1) lit. a) Cod de procedură penală, stabilește că persoanele indicate în alin. (1) sunt în drept de a ataca judecătorului de instrucție refuzul organului de urmărire penală

de a primi plângerea sau denunțul privind pregătirea sau săvârșirea infracțiunii, nu însă și refuzul de a înregistra denunțul/plângerea anume în Registrul nr. 1 de evidență al sesizărilor cu privire la infracțiuni, astfel că această prevedere legală să denote clar și evident care anume acțiuni/inacțiuni și acte sunt pasibile de a fi contestate judecătorului de instrucție, lăsându-se de înțeles că refuzul de a înregistra plângerea în Registrul nr. 1 nu constituie temei și nu este pasibil de a fi contestat la judecătorul de instrucție.

Instanța de apel nu a reținut argumentul petiționarului cu referire la faptul că s-a admis încălcarea drepturilor acestuia prin nerecunoașterea în calitate de parte vătămată, or, Russu Denis nu deține o careva calitate și nu a arătat prin care anume acțiuni ilegale i s-ar fi adus atingeri atât de grave drepturilor și libertăților sale, încât să fie necesară pornirea unui proces penal și, nu în ultimul rând, prin ce anume i s-a cauzat un prejudiciu moral, fizic sau material, relevante în acest sens fiind și prevederile art. 59 alin. (1) Cod de procedură penală.

Instanța de apel a conchis, că prin procedurile abordate de către petiționar și contestate judecătorului de instrucție, nu au fost încălcate careva drepturi și libertăți fundamentale ocrotite de lege. Petiționarul își manifestă dezacordul nemijlocit cu analiza circumstanțelor invocate în plângere, și anume că acesta nu este de acord nemijlocit cu aprecierea stării de fapt, însă instanța de apel nu poate obliga procurorul, de a dispune o nouă apreciere a probelor, doar axându-se pe dezacordul petiționarului, or, aprecierea făcută de procuror a situației de fapt este corespunzătoare și corectă.

4. Avocatul Dragomir Aliona în numele petiționarului Russu Denis, contestă decizia instanței de recurs și încheierea primei instanțe, cu recurs în anulare, solicitând casarea acestora cu trimiterea cauzei la rejudecare.

În argumentarea recursului menționează, că instanța de apel nu a luat în considerație prevederile art. 100 alin. (1) Cod de procedură penală.

Susțin că la examinarea plângerii de către prima instanță, nu au fost audiate toate persoanele menționate de către petiționar, precum și nu au fost cercetate probele prezentate.

Consideră că concluziile instanței de apel sunt pripite și neântemeiate, întrucât nu a examinat complet și multilateral plângerea, fiind efectuată o cercetare inefficientă.

5. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal concluzionează inadmisibilitatea acestuia din următoarele considerente.

În conformitate cu prevederile art. 452 alin. (1) Cod de procedură penală, Procurorul General și adjuncții lui, persoanele menționate în art. 401 alin. (1) pct. 2) și 3), și în numele acestora, apărătorul sau reprezentantul lor legal, pot declara la Curtea Supremă de Justiție recurs în anulare împotriva hotărârilor judecătorești după epuizarea căilor ordinare de atac.

Potrivit art. 455 alin. (2) pct. 7) Cod de procedură penală, cererea de recurs în anulare trebuie să cuprindă motivele recursului în anulare cu menționarea cazurilor prevăzute în art. 453 și cu argumentarea ilegalității hotărârii atacate.

Prin trimitere la dispoziția art. 453 alin. (1) Cod de procedură penală, se menționează că hotărârile irevocabile pot fi atacate cu recurs în anulare în scopul reparării erorilor de drept comise doar la judecarea cauzei, în cazul în care un viciu fundamental în cadrul procedurii precedente a afectat hotărârea atacată, inclusiv când Curtea Europeană a Drepturilor Omului informează Guvernul Republicii Moldova despre depunerea cererii.

Prin urmare, instanța de recurs remarcă faptul că, dreptul de a declara recurs în anulare, poate fi exercitat numai în privința hotărârilor judecătorești prin care a fost judecată cauza penală în fond, adică hotărârile irevocabile de condamnare, de achitare sau de încetare a procesului penal, după epuizarea căilor ordinare de atac, reglementate de Capitolul IV, Secțiunea I și Secțiunea II ale Codului de procedură penală – adică calea apelului și recursului ordinar.

Analizând dispozițiile legale expuse mai sus în raport cu speța dată, rezultă că, decizia instanței de recurs prin care a fost menținută încheierea judecătorului de instrucție, adoptată în ordinea reglementată de art. 313 Cod de procedură penală, nu cade sub incidența categoriilor de hotărâri irevocabile prevăzute la alin. (1) art. 452 Cod de procedură penală, ce pot fi contestate cu recurs în anulare la Curtea Supremă de Justiție, iar recursul declarat împotriva deciziei instanței de recurs în speță este inadmisibil, deoarece o asemenea hotărâre nu este susceptibilă de a mai fi atacată cu recurs în anulare.

Așadar, având ca reper prevederile art. 455 alin. (2) pct. 7), art. 453 Cod de procedură penală, instanța decide inadmisibilitatea recursului înaintat, întrucât acesta nu corespunde cerințelor de formă și conținut prevăzute la art. 455 Cod de procedură penală.

6. În conformitate cu art. art. 456, 432 alin. (1), (2) pct. 1) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursului în anulare declarat de către avocatul Dragomir Aliona în numele petiționarului Russu Denis xxxxx, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 03 iunie 2020, din motiv că nu îndeplinește cerințele de formă și de conținut.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată, pronunțată la **29 ianuarie 2021.**

Președinte

Timofti Vladimir

Judecătorii

Toma Nadejda

Boico Victor